

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช

ONE PAGE INFORMATION

เกร็ดความรู้จากการประชุม การสัมมนาวิชาการประจำปี ครั้งที่ ๑๔ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
เรื่อง สุขหัวใจห่างไกลมะเร็ง: Bye Cancer, Hi Healthy Heart

..... โรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันชนิด STEMI เป็นโรคอันตรายที่ทำให้เกิดการเจ็บป่วยฉุกเฉิน และเสียชีวิตได้ทันที การเข้าถึงบริการและได้รับที่รวดเร็วจะส่งผลให้ผู้ป่วยมีโอกาสรอดชีวิตได้มากขึ้น การรักษาที่สำคัญคือ การเปิดหลอดเลือดหัวใจ (coronary reperfusion therapy) เพื่อรักษากล้ามเนื้อหัวใจไว้ ซึ่งสามารถทำได้ ๒ วิธี ได้แก่ การให้ยาขยายลิ้มเลือด และการขยายหลอดเลือดทางสายสวน (PCI) ส่วนโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันชนิด NSTEMI เป็นโรคหัวใจที่จำเป็นต้องให้การรักษารอบด้าน ในระยะเริ่มแรกของโรคจะไม่สามารถแยกโรคทั้งสองได้แน่ชัดในผู้ป่วยบางราย ทั้งสองโรคจะมีอาการเจ็บหน้าอกเหมือนกัน แตกต่างกันว่า กล้ามเนื้อหัวใจตายจะมีค่า Troponin สูง แต่เนื่องจากผลเลือดที่บ่งบอกว่ากล้ามเนื้อหัวใจตายจะใช้เวลา ๑๒ ชั่วโมง การรักษาผู้ป่วยในกลุ่มนี้ คือ การให้ยาป้องกันการจับตัวของเกล็ดเลือด และการแข็งตัวของเลือดและรักษาอาการเจ็บหน้าอก

..... การป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดสมองสามารถทำได้โดยการการปรับพฤติกรรม งดการสูบบุหรี่ รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การป้องกันการเกิดโรคหลอดเลือดสมองสามารถป้องกันไม่ให้เกิดโรคความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นสั่นพลิ้ว ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ การควบคุมความดันโลหิตสูงให้ใกล้เคียงปกติ การให้ยาต้านการแข็งตัวของเลือดสำหรับผู้ที่มีการหัวใจเต้นสั่นพลิ้ว การให้ Aspirin หรือยาต้านเกล็ดเลือดสำหรับผู้ที่ไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดแข็ง Carotid Endarterectomy เป็นการผ่าตัดเพื่อซ่อมหลอดเลือดแดงใหญ่ที่คอเพื่อนำคราบออกจากหลอดเลือดแดง Angioplasty/Stents เป็นการใส่สายสวนเพื่อขยายหลอดเลือดแดงที่ตีบและใส่ขดลวด

..... Hepatocellular carcinoma เป็นปัญหาสำคัญทั่วโลกลำดับที่ ๕ ที่ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต ในประเทศไทยอุบัติการณ์เกิดสูงที่สุดอยู่ในภาคอีสานเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับโรคตับแข็ง โรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ปัจจุบันที่แนวทางการดูแลผู้ป่วยมะเร็งตับในประเทศไทย ปี ๒๕๕๘ จัดทำโดยสมาคมโรคตับแห่งประเทศไทย (สามารถ download ได้มีจำนวน ๕๐ หน้า) screening method โดยการทำ Dynamic contrast-enhanced CT อาจมีปัญหาในผู้ป่วย Chronic kidney disease แต่ Dynamic contrast-enhanced MRI สามารถทำได้เพราะมีผลต่อ kidney function น้อย ส่วนการจัด staging มีความหลากหลาย ไม่สามารถพยากรณ์โรคได้แม่นยำเหมือนมะเร็งชนิดอื่นเนื่องจากสภาพของตับมีส่วนสำคัญกับความรุนแรงของโรค นอกเหนือจาก staging โอกาสในการ recurrent สูงการรักษาทำได้โดย ๑. Resection ๒. ทำ Portal vein embolism ๓. Transplantation ๔. Non operative treatment

..... Breast cancer ประมาณ ๘๐ % ของมะเร็งทางพันธุกรรมมียีน BRCA๑ และ BRCA๒ ดังนั้นผู้ป่วยที่ตรวจพบยีนดังกล่าวจึงมีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านมค่อนข้างสูงจึงอาจพิจารณาตัดเต้านมแม้อยังตรวจไม่พบเซลล์มะเร็ง การ screening ทำโดย Mamogram Ultrasound breast and MRI มีข้อแนะนำให้ผู้หญิงที่อายุมากกว่า ๔๐ ปี ทำ screening ทุก ๑-๒ ปี

เมื่อวันที่ ๑-๒ กันยายน ๒๕๕๘

เสนอโดย วราภรณ์ ไขว้วัฒนา
(อาจารย์ ดร. วราภรณ์ ไขว้วัฒนา)

สุปราณี อภินันต์
(อาจารย์สุปราณี มณีปิ่นดี)